

Riktlinje

Fastställt av: Jörn Schneede

Upprättat av: Jeanette Jonsson

Granskare: Sara Norberg

Organisation gäller inom: Hälso- och Sjukvårdsförvaltning, Privat primärvård

Läkemedelsgenomgångar**Förändringar från föregående utgåva**

Redaktionella ändringar och byte till ny dokumentmall.

Omfattning

Riktlinjen gäller för all hälso-och sjukvårdspersonal som kommer i kontakt med patienter som behandlas med läkemedel.

Bakgrund

Riktlinjen kompletterar och baserar sig på Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården. Vårdgivaren ska säkerställa att det finns rutiner och riktlinjer för att stödja verksamheten i att uppfylla de krav som ställs i föreskriften gällande läkemedelsgenomgångar.

Syfte

Syftet med riktlinjen är att säkerställa patientsäkerhet genom en säker och optimerad läkemedelsbehandling för länets befolkning.

Lagar och andra krav

Patientsäkerhetslagen 1 § (2010:659)

Patientdatalagen (2008:355)

Hälso- och sjukvårdslagen 5 kap. 1 § 3 (2017:30)

Patientlagen 5 kap. 1 § (2014:821)

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2017:37)

Ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården: Handbok vid tillämpningen av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2017:37) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården

---

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Ansvar och befogenheter

En läkare ska ansvara för läkemedelsgenomgångar. Läkaren ska vid behov samarbeta med andra läkare, apotekare, sjuksköterskor och annan hälso- och sjukvårdspersonal om inget lagligt hinder för detta finns.

Beskrivning/Genomförande

Region Västerbotten definierar en läkemedelsgenomgång som en strukturerad analys, uppföljning och omprövning av enskilda patienters läkemedelsbehandling enligt ett förutbestämt arbetssätt i enlighet med lokala riktlinjer och rutiner.

Enkel läkemedelsgenomgång

Region Västerbotten ska erbjuda patienter som är 75 år eller äldre och som är ordinerade minst fem läkemedel en enkel läkemedelsgenomgång. Detta ska erbjudas vid besök hos läkare i öppenvård och vid inskrivning i slutenvård. En enkel läkemedelsgenomgång ska också erbjudas när en patient påbörjar hemsjukvård eller flyttar in i ett särskilt boende. Så länge patienten får vård av den kommunala hälso- och sjukvården ska patienten erbjudas en enkel läkemedelsgenomgång minst en gång per år.

Syftet är att säkerställa att läkemedelslistan är korrekt (läkemedelsavstämning) och att upptäcka och åtgärda uppenbara läkemedelsrelaterade problem samt se till att patientens läkemedelsbehandling är ändamålsenlig och säker.

För en mer detaljerad arbetsbeskrivning, se [Checklista enkel läkemedelsgenomgång](#)

Om det vid en enkel läkemedelsgenomgång framkommer att patienten använder receptfria läkemedel vid behov eller kontinuerligt kan det vara av värde att efter lämplighetsbedömning av behandlingen registrera det receptfria läkemedlet i läkemedelsmodulen. Detta för att få en bra bild av den totala läkemedelsbehandlingen men även för att dessa även i framtiden ska kunna innefattas i helhetsbedömningen av patientens läkemedelsbehandling.

I samband med läkemedelsgenomgången ges individuellt anpassad information samt en uppdaterad läkemedelslista till patienten. Dokumentation- se Dokumentation och arkivering.

Fördjupad läkemedelsgenomgång

Region Västerbotten ska erbjuda en fördjupad läkemedelsgenomgång till patienter som har fått en enkel läkemedelsgenomgång där misstanke om eller kvarstående läkemedelsrelaterade problem finns. En fördjupad läkemedelsgenomgång innebär en mer grundlig genomgång av patientens läkemedelsbehandling där varje enskilt ordinerat läkemedel samt den sammantagna

---

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

läkemedelsbehandlingen noggrant utvärderas.

För en mer detaljerad arbetsbeskrivning av, se [Checklista fördjupad läkemedelsgenomgång](#) samt [Hjälpreda till Fördjupad läkemedelsgenomgång](#).

Fördjupade läkemedelsgenomgångar görs med fördel i team, som förutom huvudansvarig läkare kan bestå av sjuksköterska, undersköterska/omvårdnadspersonal, apotekare samt den äldre själv och/eller nära anhörig.

Om apotekarstöd önskas (till verksamheten eller för enskilda patienter) kan Läkemedelscentrums kliniska apotekare kontaktas [här](#). Kliniska apotekare kan bidra med att förbereda ett underlag inför den fördjupade läkemedelsgenomgången för vidare diskussion och ställningstagande. Underlaget tas fram genom en noggrann journalgenomgång med avseende på läkemedelsrelaterade problem, där förslag på åtgärder presenteras. Detta innefattar till exempel hur kliniskt relevanta interaktioner och biverkningar bör hanteras samt hur läkemedel bör dosjusteras, utsättas eller insättas utifrån individens diagnoser, tillstånd, fysiologiska funktioner och övriga läkemedel.

För att identifiera eventuella läkemedelsrelaterade symtom kan [PHASE-20](#) med fördel användas. Så långt som det är möjligt skattar och fyller patienten i den validerade symtomskattningsskalan, eventuellt med hjälp av sjuksköterska/anhörig/kontaktperson.

I samband med läkemedelsgenomgången ges individuellt anpassad information till patienten samt en uppdaterad läkemedelslista. Dokumentation – se Dokumentation och arkivering.

Läkemedelsberättelse

När en patient skrivs ut från slutenvård ska en läkare upprätta en läkemedelsberättelse i journalen.

Dokumentation och arkivering

Dokumentation av läkemedelsgenomgångar sker i regionens journalsystem (se [Läkemedelsgenomgångar i primärvården – dokumentationsanvisning](#)).

Vid läkemedelsgenomgångar i samarbete med kommunal hälso- och sjukvård ansvarar kommunens representant/representanter för att dokumentation sker i kommunens journalsystem enligt lokala rutiner.

Historik

Ersätter dokument 394418; "Läkemedelsgenomgångar".

Ett utskrivet dokument är endast en kopia. Giltig version finns i ledningssystemet.

Utarbetat av

Läkemedelscentrum.

Referenser

Ej tillämpbar.